

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhasseki** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.02.2024**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş ili Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan depremler çevre iller de dahil olmak üzere, büyük bir yıkıma neden oldu. 11 ili etkileyen bu iki depremin öncesi, deprem anı ve sonrası yaşanan tüm süreçlerde aradan geçen bir yıla rağmen kamuoyu nezdinde hala yanıtlanmamış pek çok soru bulunmaktadır. Deprem kuşağında yer alan ve son yıllarda on binlerce insanımızın yaşamını yitirdiği ülkemizin, halen taşıdığı büyük afet riskleri düşünüldüğünde aşağıda söz edilen hususların yanıtlanarak aydınlığa kavuşması ve gerekli tedbirlerin ivedilikle alınması milyonlarca yurttaşımız için hayati önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1-Deprem sonrası enkaz altından canlı çıktığı ve hayatta olduğu şahitlerle kanıtlı olmasına rağmen 1 yıldır ulaşılamayan, kayıp olarak kabul gören kaç vatandaşımız bulunmaktadır? Bu vatandaşlarımızın akıbeti ile ilgili nasıl çalışmalar yürütülmektedir?

2- Ruhsatsız veya ruhsat eklerine aykırı yapıldığı halde yapı kayıt belgesi ile kayıt altına alınan yapılardan kaç tanesi yıkıldı? Yıkılmayan var mıdır?

3-Deprem öncesinde TOKİ tarafından yapılan yapıların kaç tanesi ağır hasarlı veya yıkılmış olarak tespit edildi?

4-Deprem sonrasında TOKİ tarafından yapılacak yapıların kaç tanesi teslim edildi? Bu yapıların tamamının teslimatının tamamlanması için öngörülen tarih nedir? Vatandaşlarımız bu yapılara sahip olabilmek adına ne kadar ücret ödemek durumundadır?

5-Ev sahibi veya kiracı olarak barınma hakkını kaybetmiş, evi yıkılmış vatandaşlarımıza devlet tarafından ne tutarda ve hangi şartlarda kredi sağlanmaktadır?

6-Enkaz kaldırma çalışmaları tamamlandıktan sonra bu enkaz hafriyatı hangi alanlara boşaltıldı? Bu işlemlerin yapılacağı alanların tespiti hangi bilimsel ve teknik çalışmalar sonucu belirlendi?

7-Yıkıma uğrayan tarihi yapıların geri dönüşümü için nasıl çalışmalar yürütüldü? Bu manevi kayıpların ne kadarı tekrar sergilenebilir duruma getirildi?

8-Deprem sırasında ve sonrasında yıkılan ve dere yatakları üzerine kurulan yapıların imar planları kimler tarafından onaylandı? Bu onayı verenler hakkında yargı süreçleri işletildi mi?

9-Yaşanan yıkımlar sonrası binaları yapan müteahhitlerin kaç tanesi için yargı süreçleri işletilmektedir? Kaç tanesi yurt dışına kaçmıştır?

10- Deprem sonrası yapılan ve yapılmakta olan yeni yapıların depreme dayanıklılıkları yeterli bilimsel altlıklarla test edilmiş midir?

11-Bilindiği gibi mevcut yapı denetim sisteminde kamu ve denetimi yok hükmündedir. Yeni bir yapı denetim yasası için çalışma yürütülmekte midir? Yapı denetim firmalarının özel sektörün elinden alınarak devlet kontrolünde tutulması için gerekli adımlar atılmakta mıdır?

12- Yıkılan binaların kaç tanesi 3194 sayılı İmar Kanunun geçici 16. maddesi kapsamında Yapı Kayıt Belgesi almıştır?

13- Yapı Kayıt Belgesi düzenlendiğinde yapının depreme dayanıklılığı, Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esasların 9'uncu maddesi ile yapı sahibi sorumlu tutulmuştur. Bu madde, devletin vatandaşının malını ve canını koruması sorumluluğundan kaçması olarak değerlendirilebilir mi?

14-Deprem bölgesinde yeni inşaatlar da "rezerv alan" ilan edilen yerler haricinde sonuçları yıkımla ortada olan mevcut imar yönetmeliği uyarınca sürmektedir. Rezerv alanlar hangi bilimsel hazırlıkla değerlendirilmiştir? Güvenli kentler ve güvenli konut hakkı için yeni bir imar yasası hazırlığı var mıdır?